

ALMERE VOOR IEDEREEN, DOOR IEDEREEN

Actieprogramma Inclusie,
diversiteit en emancipatie

2020-2022

Gemeente Almere

INHOUDSOPGAVE

1. Voorwoord	5
2. Inleiding	6
3. Uitgangspunten	8
4. Rol gemeente	9
5. Maatschappelijke terreinen en thema's	10
6. Uitvoeringslijnen	12
7. Monitoren en opvolgen	15
8. Planning	16
9. Begroting	17

1 VOORWOORD

Foto: Maarten Feenstra

Fietsend door Almere zie ik inclusie. Op de strandjes, bij de skatebaan, het voetbalveld, de winkel, het schoolplein, de balletles van mijn dochter, de stationshal en bij ons in de straat. Een van de kenmerken van Almere; een van de redenen dat ik het in elk geval zo'n gave stad vind. Almere is van iedereen die er woont. Daar hoeven we geen beleid voor te maken, dat is al zo.

Voor iedereen zijn er verschillende redenen om trots te zijn op onze jonge stad en haar inwoners. Met een korte geschiedenis en al wel meer dan 210.000 mensen is het haast vanzelfsprekend dat wij een diverse samenstelling van de bevolking hebben. Wij vinden het heel normaal dat er verscheidenheid is en wij met zijn allen de stad maken. Diversiteit is een natuurlijk gegeven en inclusie is onze vastberaden keuze. Juist door principieel te kiezen en voortdurend te blijven streven naar betere inclusie koesteren wij werkelijk onze rijkdom aan verscheidenheid. Simpel gezegd, het maakt niet uit wie je bent, onze samenleving heeft ruimte voor je en rekent op je bijdrage als volwaardig lid van onze gemeenschap.

Veel is geregeld in wetten, internationaal, landelijk en ook wij maken en voeren beleid uit, maar samenleven, elkaar ontmoeten en erkennen is iets van iedereen. Uitsluiting, al of niet bewust, is soms lastig grijpbaar, maar met zijn allen hebben wij de morele plicht, en er overigens ook voordeel van, dat wij zorgen dat iedereen naar vermogen zijn of haar talenten kan aanwenden en niemand op basis van gender, seksuele geaardheid, afkomst, religie, fysieke eigenschappen of wat dan ook als minder wordt behandeld. Wij tolereren geen uitsluiting en daar waar discriminatie en racisme plaatsvinden treden wij vastberaden op.

In deze actieagenda staat wat de gemeente doet om partijen en mensen in de stad te steunen bij het verder uitbouwen van onze in de basis succesvolle en diverse samenleving. Wij ondersteunen de dialoog op thema's, werken samen met instellingen en bedrijven, werken aan onze voorbeeldrol als gemeentelijke organisatie, werken nauw samen met Avanti Almere en Bureau Gelijke Behandeling Flevoland en zullen aan de hand van monitoring daar waar nodig ook nieuw beleid invoeren of maatregelen nemen.

Onze stad is rijk aan verscheidenheid die wij koesteren. Wij staan allemaal voor 'Almere voor iedereen, door iedereen'.

Froukje De Jonge,
Wethouder Werk en Inkomen,
Integratie en Wonen met Zorg

2 INLEIDING

Almere is een unieke stad. De stad van het nieuwe begin. De stad die iedereen uitnodigt om hier je leven te bouwen, je te ontwikkelen en duurzaam mee te bouwen aan de samenleving. Het kan in Almere. En wat kan in Almere, kon vanaf het begin af aan voor iedereen. Of je nou van tientallen of van duizenden kilometers verderop hier bent gekomen of hier bent geboren. Almere, stad voor iedereen en door iedereen. De diversiteit van Almeerders – inmiddels een ‘superdiversiteit’ – is voor ons een vanzelfsprekendheid, zit in ons stads-dna. Zo wonen we hier met elkaar in een stad die alle leeftijden, genders, seksuele voorkeuren, achtergronden en kennis herbergt.

Almere toont het succes van hoe je, juist vanuit de kracht van diversiteit, goed samenleeft in een inclusieve stad. Naar Almere wordt soms met verbazing en lichte jaloezie gekeken: we kennen geen segregatieproblemen van een omvang als in andere steden gebruikelijk is, ons onderwijs is niet gesegregeerd, er zijn geen ‘no go’ wijken, de stad is zeer goed toe- en doorgankelijk. Zelf bouwen we graag – letterlijk – voort op dat succes, in de bestaande stad en in onze nieuw te ontwikkelen gebieden.

We willen die uitnodigende stad blijven, voor iedereen en door iedereen. Ook in onze bouw, onze voorzieningen en onze systemen willen we dat blijven waarmaken. Inclusiviteit, ons streven om de meest inclusieve stad te zijn, is een groot goed. Het vraagt onze continue aandacht en inzet. Het vraagt eenieder actie om diversiteit nog beter aan elkaar verbinden, uitsluiting tegen te gaan en belemmeringen weg te nemen.

Superdiversiteit van onze inwoners brengt ook mee dat wij als stad over verschillende perspectieven, standpunten en vraagstukken moeten blijven nadenken. Hoe houden wij de samenleving, onze systemen en instituties toegankelijk en inclusief, eerlijk en rechtvaardig, ongeacht leeftijd, huidskleur, afkomst, sekse, beperking, religie en seksuele geaardheid? Hoe houden we verbinding?

Basis in het coalitie-akkoord

In het coalitie-akkoord ‘Een Frisse Start’ zien we diversiteit als gegeven en als kracht, We zien de inclusieve, uitnodigende stad als streven. Factoren die een gelijkwaardige deelname aan de samenleving ondermijnen pakken we daarom aan.

We hebben in dit kader reeds twee speciale deel-uitvoeringsplannen in werking gebracht: de zogenaamde Inclusie-agenda en de Regenboogagenda. De in 2018 opgestelde Inclusieagenda, op basis van het VN-verdrag, blijven we samen met partners verder brengen en richt zich op het opheffen van belemmeringen voor mensen met een zichtbare of niet zichtbare beperking. De Regenboogagenda zet acties voor en door de LHBTI+ers op de kaart.

Naast het voortzetten van de Inclusie-Agenda en de Regenboogagenda, die een eigen traject lopen, starten we ons brede actieprogramma ‘Almere voor iedereen, door iedereen’, waarmee we ons – overkoepelend – richten op de bredere doelstelling, die van inclusiviteit. Onderdeel van deze doelstelling is het bevorderen en beter samenbrengen van diversiteit, het stimuleren van de meldingsbereidheid van discriminatie, en het werken aan het vergroten van gelijke kansen voor iedereen.

Anders dan voorheen doen we dit door ons niet primair te focussen op uitzonderingen en losse groepen maar zorgen we dat iedere Almeerder mee kan doen.

Actieprogramma ingegeven door urgentie, geen brede visiedocumenten

Voor Almere is diversiteit een gegeven, inclusie is een noodzaak. Discriminatie en racisme zijn bij wet verboden. Daar hoeven we geen visiedocumenten over te schrijven. De vraag is - daar waar wel sprake is van uitsluiten, door onder andere discriminatie en racisme – wat we daar aan gaan doen, en hoe. Daarnaast is onze doelstelling om op alle maatschappelijke terreinen voor iedereen uitnodigend te worden.

Met deze visie als gegeven kiezen we er voor om niet eerst een brede beleidsnota of visiedocument vorm te geven, maar acties in te zetten. Actie is nodig, omdat we op veel maatschappelijke terreinen nog steeds constateren dat niet iedereen mee kan of mag doen, of dat wat goed gaat onder druk staat. Zo constateren we bijvoorbeeld dat we als nieuwe stad in onze problematiek steeds gaan lijken op bestaande steden.

Racisme, uitsluiting en discriminatie komen nog teveel voor. En we kunnen de kracht van diversiteit beter benutten. We starten daarom een meerjarig en breed actieprogramma: “Almere voor iedereen, door iedereen”. Dat doen we samen met organisaties uit de stad, met Almeerders en binnen onze eigen organisatie. Als gemeente zien we daarin voor onszelf een aantal rollen. Allereerst bewaken we onze uitgangspunten, de democratische waarden en naleving van de grondwet. Daarnaast faciliteren we het gesprek in de stad om onder andere bewustwording en begrip te realiseren (bonding en bridging), geven we zelf het goede voorbeeld, monitoren we de inclusieve staat van de stad en anticiperen we waar nodig is met interventies, acties en of beleid.

Grondbeginselen en uitgangspunten

De gemeente bewaakt in het programma een aantal grondbeginselen en uitgangspunten. We staan voor de (grond)wettelijke democratische waarden van gelijkwaardigheid. We verwoorden het gemeentelijke standpunt en nemen stelling in.

Agenderen van thema’s

De gemeente faciliteert het maatschappelijke gesprek en draagt bij aan het zichtbaar en bespreekbaar maken van diversiteit en inclusiviteit. Om de kracht en rijkdom van het verschil te ervaren zijn nieuwsgierigheid, ontmoeting, erkenning, verdieping en viering nodig. Wij als gemeente zullen dit doen door ons te richten op het samenbrengen van mensen met verschillen in kennis, ervaringen en talenten. Geslacht, leeftijd, lichamelijke situatie of afkomst speelt daarbij geen rol.

We agenderen concrete thema’s en vraagstukken die spelen op verschillende maatschappelijke terreinen, en zorgen ervoor dat die op passende wijze voor het voetlicht komen. We ondersteunen thema’s en activiteiten van de vele diversiteitsambassadeurs die zich aan deze agenda gecommitteerd hebben.

Voorbeeldrol

De gemeente neemt als gemeentelijke organisatie een voorbeeldrol in door inclusiviteit binnen en door de eigen organisatie te bevorderen. We versterken waar nodig de emancipatie van specifieke groepen in de samenleving en wij versterken de maatregelen om discriminatie te voorkomen en te bestrijden. We stimuleren andere organisaties in hun soortgelijke doelstellingen richting inclusiviteit en emancipatie.

Monitoring en interventies

De gemeente monitort de voortgang van het actieprogramma en stimuleert gerichte interventies of acties die nodig blijken te zijn. Die interventies kunnen heel divers zijn en kunnen bestaan uit nodige gemeentelijke beleidswijzigingen. Vooraf definiëren we wanneer een interventie succesvol genoemd mag worden, achteraf gaan we na of onze acties effectief zijn geweest.

De lopende Inclusie Agenda – gericht op de inclusieve samenleving, ook voor mensen met beperkingen – en de Regenboogagenda houden in de praktijk de eigen wijze van uitvoering. Wat betreft de doelstellingen en uitgangspunten zijn beide agenda’s wel onder ‘Almere voor iedereen, door iedereen’ geschaard.

Dit actieprogramma is tot stand gekomen met betrokkenheid van en na intensieve gesprekken met diverse Almeerse organisaties en personen en met inbreng van landelijke kennisinstituten. Zij blijven nauw betrokken en dragen mede deze agenda. Onze dank gaat uit naar de diversiteitsambassadeurs, de Almeerse lhbt+ organisaties, Avanti Almere, Bureau Gelijke Behandeling Flevoland, Windesheim Flevoland, JAMES (Jongeren Almere met een Stem), ATRIA, Diversiteit in Bedrijf, en vele inspirerende ambtenaren in onze organisatie.

3 UITGANGSPUNTEN

Almere heeft vanaf het prille begin voor ogen gehad dé inclusieve stad voor iedereen en door iedereen te zijn. De stad waar iedere Almeerder meedoet. Het gaat om een cultuur die uitnodigend is, waardoor het vanzelfsprekend is dát je meedoet. Een samenleving die uitnodigt, die zegt dat er plaats is voor iedereen. En van de andere kant wordt gevraagd dat je je verantwoordelijkheid neemt om mee te doen.

Ons actieprogramma heeft uiteindelijk dát doel. Bij het uitvoeren van het actieprogramma en bij het invullen van eenieders rol daarbij – inclusief die van de gemeente – hanteren we een aantal uitgangspunten, die richtinggevend zijn en bijdragen aan dat doel, de inclusieve stad.

Uitgangspunt 1: Mensen maken de stad

Vanuit de erkenning dat burgers de drijvende kracht zijn in het maken, behouden en verduurzamen van de stad, ondersteunen wij hun streven om hun unieke mogelijkheden te verwezenlijken, met bezieling en waardigheid.

Almere is van oudsher de stad waar iedereen, ongeacht inkomen, status of leeftijd een huis kon vinden en werk kan maken van zijn of haar talenten. Kansen en ruimte voor iedereen. We werden niet voor niks de ‘emancipatiemachine’ genoemd. Dat maakt dat we goed nadenken hoe we empowerment, vrijheid, ruimte en emancipatie voor álle Almeeders kunnen creëren, zowel voor nieuwkomers alsook voor al bestaande inwoners, zowel voor groepen als individueel.

Uitgangspunt 2: Koester diversiteit

Om de stad te verrijken, erkennen wij diversiteit als een bepalend kenmerk van robuuste ecologische, sociale en economische systemen. Door op ieder terrein diversiteit te waarderen en aan te moedigen, zal Almere gedijen als een stad die rijk is aan variatie.

Diversiteit als verrijking, niet als probleem. Wat in de natuur zo logisch is, biodiversiteit zorgt simpelweg voor een rijkere natuur en meer kans op overleven, is in onze maatschappij niet minder toepasbaar.

Diversiteit in de samenleving, binnen bedrijven en organisaties, brengt toegang tot nieuwe netwerken en andere ideeën, tot een veelheid aan noodzakelijke competenties. Dat is nodig om maatschappelijke vraagstukken succesvol het hoofd te kunnen bieden. Bedrijven met ‘diverse’ teams tonen aan succesvoller te zijn. Een stad die rijk is aan variatie, waarin diversiteit opbloeit, is de meest inclusieve stad.

Uitgangspunt 3: Praat niet over, maar met elkaar. Zorg voor representatie.

‘Niets óver ons, zónder ons.’ En daarbij: dóór ons. Te allen tijde geldt overal - tijdens de maatschappelijke discussie, in de samenstelling van organisaties, partijen en organen - dat we het principe van representatie hoog in het vaandel houden. We praten niet óver maar mét mensen, die hun eigen standpunt verwoorden - van ‘zelf’ spreken. We bevorderen dat organisaties en bedrijven in hun samenstelling een representatie van de samenleving zijn of worden.

Uitgangspunt 4: Iedereen onderschrijft de democratische waarden, wetten en regelgeving.

Wij verwachten van alle Almeeders dat zij onze democratische waarden onderschrijven. Als inwoner mag je zijn wie je bent, mits dat niet onze wetten en regels ondermijnt. Onderdrukking van vrouwen, racisme, antisemitisme, haat tegen Lhbt+ers, het uitsluiten van andersdenkenden, ook binnen religieuze gemeenschappen, het dwingend opleggen van een mening en levenswijze door inwoners of instituties, accepteren wij niet. Wij treden hier tegen op. Wij bevorderen dat ook de stem van de minderheid wordt gehoord.

Deze uitgangspunten gelden voor iedereen die bij het actieprogramma betrokken is en vormen de basis van de inzet en activiteiten in het actieprogramma.

4 ROL GEMEENTE

De uitgangspunten van deze uitvoeringsagenda vormen de basis van hoe wij deze agenda uitvoeren. Dat doen wij met onze partners, inwoners en ambassadeurs. We bewaken de naleving van onze democratische waarden en artikel 1 uit de Grondwet. We nemen stelling wanneer deze waarden geschonden worden en steunen groepen en individuen die vanwege hun herkomst, religie, leeftijd, beperking, seksuele oriëntatie, of gender achterstand ervaren en harder moeten werken om in gelijkheid deel te nemen aan de samenleving. We zorgen voor verbinding binnen onze Almeerse samenleving, faciliteren gesprek en debat, agenderen thema’s aan hand van signalen uit de stad of actualiteit en ondersteunen vieringen en herdenkingen. Daarnaast wil de gemeente als overheids- en arbeidsorganisatie een voorbeeldrol nemen in het werken vanuit het principe van inclusiviteit. Het principe van inclusiviteit betekent bijvoorbeeld dat niet steeds de leden van sociale groepen en hun diversiteit verandering of verbetering behoeven, maar dat de organisatie zelf verandert richting een uitnodigende cultuur. De gemeente maakt in dit kader een apart plan van aanpak ‘HRM, Diversiteit en Inclusie’. Ook hebben we het Charter Diversiteit ondertekend, waarin wij vorm geven aan de inclusieve gemeentelijke organisatie, aan de hand van gerichte doelstellingen.

DIVERSITEITSMANAGER

De gemeente heeft daarom een gemeentelijk diversiteitsmanager aangesteld, die enerzijds de gemeentelijke organisatie verder helpt naar inclusiviteit en anderzijds betrokken is bij alle acties en thema’s op het gebied van inclusiviteit en diversiteit in de stad. Vanuit de gemeente is de diversiteitsmanager ambtelijk belast met het verder brengen van het actieprogramma en borgt daarbij dat de genoemde uitgangspunten worden gehanteerd.

Samenhang met bestaand beleid en uitvoering

Het actieprogramma ‘Almere voor iedereen, door iedereen’ sluit naadloos aan bij het bestaande beleid en programma’s die gericht zijn op volwaardige deelname van alle Almeeders aan een samenleving op basis van inclusiviteit en diversiteit. Specifiek:

- De Inclusie Agenda Almere 2018-2022, gericht op uitvoering van het VN Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap;
- ‘Almere Regenboogstad’, het Meerjarenplan Regenboogbeleid 2019-2022, gericht op lhbt+, en de daarop gebaseerde Uitvoeringsagenda Regenboogbeleid 2020-2022;
- Almere is aangesloten bij de samenwerkende Regenbooggemeenten;
- De inzet van Bureau Gelijke Behandeling Flevoland, de in de wet geregelde anti-discriminatievoorziening voor onder andere melding van discriminatie, aangevuld met taken in het kader van voorkomen en bestrijding van discriminatie en bevordering van gelijke behandeling;
- Avanti Almere, het platform Diversiteit;
- Inclusiviteit speelt ook in het kader van de Global Goals. Almere is een Global Goals-gemeente. De thema’s 11 en 13 van de Sustainable Development Goals staan in Almere centraal. Thema 11 betreft ‘Sustainable cities and communities; Make cities inclusive, safe, resilient and sustainable’

Wij streven ernaar dat op alle beleidsterreinen van de gemeente de uitgangspunten van ‘Almere voor iedereen, door iedereen’, meegenomen worden als afweging. De uitvoering van het actieprogramma omvat ook het adresseren van benodigde beleidswijzigingen op die andere gemeentelijke beleidsterreinen. Waaronder het Fonds verstedelijking en Handelingsperspectief Almere waarin nieuwe we inclusie een prominentere rol willen geven als het gaat om vernieuwing, uitbreiding en het realiseren van voorzieningen.

DIVERSITEITSAMBASSADEURS

Naast onze eigen inzet, krijgen we voor de uitvoering van deze agenda hulp van onze diversiteitsambassadeurs uit onze stad. Want de diversiteit van Almere wordt zichtbaar in de Almeeders zelf. Gedurende de loop van dit actieprogramma ondersteunen wij een aantal specifieke Almeeders met hun eigen gerichte programma. Zij richten zich ieder op eigen vraagstukken waar zij mee in aanraking komen op hun eigen werkveld van bijvoorbeeld werk, sport, jeugd, cultuur, lhbt+, emancipatie, of vrije tijd. De diversiteitsambassadeurs vormen ook onze ‘voelspriet’, voeden ons met signalen uit de stad en zij houden ons scherp. Ook helpen zij ons in deskundigheid en kennisvorming rond diversiteit. Diversiteitsambassadeurs kunnen in de loop der tijd wisselen.

5 MAATSCHAPPELIJKE TERREINEN, THEMA'S EN VRAAGSTUKKEN

Een stad zijn voor iedereen, door iedereen, dat is het streven en doel van dit actieprogramma. We willen dat iedereen in gelijkwaardigheid mee kan en wil doen in onze stad en gaan uitsluiting tegen. Dat leidt noodzakelijkerwijs tot een breed actieprogramma, gericht op meerdere maatschappelijke terreinen, met een groot aantal thema's en vraagstukken die we op verschillende manieren handen en voeten geven.

De keuze voor de maatschappelijke terreinen en thema's is tot stand gekomen in gesprek met organisaties, met andere gemeenten, met onze diversiteitsambassadeurs en met onze eigen ambtenaren. We laten ons in onze keuze ook leiden door de actualiteit en door bevindingen uit onderzoeken en rapporten. Enkele van de hieronder genoemde thema's hebben al langer onze aandacht, andere staan nog in de kinderschoenen of hebben een korter durende actualiteit.

We pakken thema's niet zonder aanleiding op. Het gaat om concreet geconstateerde problemen en reële verbetermogelijkheden, onderbouwd door data, concrete signalen en (ervarings)deskundige blik van betrokken personen en organisaties. We maken gebruik van meldingen van Bureau Gelijke Behandeling en landelijke cijfers, van de professionaliteit van onze diversiteitsambassadeurs en ons netwerk. Ook bij actualiteiten gaat het om concreet aangetoonde ontwikkelingen, niet om de waan of de opinie van de dag.

De agenda is flexibel en kan tussentijds worden bijgesteld. We communiceren de agenda zoveel mogelijk online, waar mogelijk in samenhang met de bestaande Inclusieagenda en de uitvoeringsagenda Regenboogbeleid. We stemmen thema's en activiteiten af met bestaande partijen en zijn er op gericht elkaar te versterken en samen te werken in de communicatie. Thema's worden veelal ondersteund door een van de diversiteitsambassadeurs, en mogelijk uitgevoerd door of met betrokkenheid van Avanti. Met de diversiteitsambassadeurs wordt aan thema's vorm gegeven in hun eigen specifiek programma.

Maatschappelijke terreinen, thema's en vraagstukken:

Onbelemmerde deelname voor iedereen

Systemische uitsluiting, 'institutioneel racisme'

Noties van racisme, stereotyperingen en onderscheid op basis van etniciteit kunnen – vaak onbewust, onbedoeld, of niet tot het acteren van bepaalde personen te herleiden – ook in (maatschappelijke) systemen sluipen. Etnisch profileren komt voor.* Hoe komen we tot begrip van en grip op de problematiek? Wat speelt er in Almere? Wat kunnen we er op lokaal niveau tegen doen? En wie?

* *Onder andere door het SCP in kaart gebracht in de publicatie 'Ervaren discriminatie in Nederland'.*

De overheid aan je zijde

Aangifte- en meldingsbereidheid van discriminatie

Het is van belang dat iedereen bekend is dat er een overheid is die achter je staat wanneer je gediscrimineerd wordt. De meldingsbereidheid en aangiftebereidheid van discriminatie lijkt echter achter te blijven, zo is ook de constatering van Bureau Gelijke Behandeling Flevoland. Het vermoeden is dat er een moeheid is in de bereidheid discriminatie te melden.

Wat is er aan de hand? Wat kunnen we verbeteren?

Arbeidsmarkt voor iedereen

Preventie van discriminatie op de arbeidsmarkt, bevorderen van diversiteit in arbeidsorganisaties

Onderzoeken van onder andere het Sociaal Cultureel Planbureau, de Universiteit Utrecht en Universiteit van Amsterdam tonen het aan: er is sprake van discriminatie op de arbeidsmarkt en bij het vinden van een stageplek. Zo wordt talent tekort gedaan en wordt economisch en persoonlijk potentieel onderbenut. Hoe kunnen Almeerse bedrijven inclusie op de agenda zetten?

Uitgaan voor iedereen

In het Almeerse uitgaansleven is nog steeds op momenten en bij locaties sprake is van discriminatie.* We willen samen met horecagelegenheden komen tot vermindering van het aantal incidenten van discriminatie en tot verbetering, richting een inclusief en gastvrij imago van de Almeerse horeca. Welke verbeteringen zijn nodig? Welke aanpak kan hier duurzaam en preventief op ingezet worden?

* *bron: Bureau Gelijke Behandeling Flevoland*

Gelijke woningmarkt voor iedereen

Met betrokkenheid van Bureau Gelijke Behandeling verkennen wij de vraag of er op de Almeerse woningmarkt sprake is van een gelijke woningmarkt voor iedereen. Aanleiding hiervoor zijn onder andere onderzoeken van de gemeente Amsterdam en Utrecht, waarbij aangetoond werd dat onderscheid werd gemaakt door verhuurmakelaars en bij bezichtigingen.

Vrouwenemancipatie en -empowerment*

Een breder en langer lopend thema, over onder andere:

Wij willen verkennen of en zo ja hoe de invoering van een *gendersensitief beleid* van waarde kan zijn voor Almere en voor de gemeentelijke organisatie. Gendersensitief beleid erkent dat mannen en vrouwen verschillende rollen toegeschreven krijgen in de samenleving, en dat zij als gevolg daarvan vaak verschillende en soms conflicterende behoeften, interesses, en prioriteiten hebben. We willen waar mogelijk aansluiten bij landelijke programma's die de *economische zelfstandigheid* van vrouwen vergroten. We gaan extra aandacht schenken aan *empowerment en weerbaarheid* van vrouwen. We gaan de *Internationale Vrouwendag* vieren op de Floriade.

* *Dit thema betreft emancipatie en empowerment van vrouwen én van hen die zich als vrouw identificeren.*

Gedeeld verleden, gedeelde toekomst

Samen met het bestuur van Ketj Koti verkennen we de mogelijkheden om te komen tot het plaatsen van een monument ter herdenking van de afschaffing van de slavernij. Tevens verkennen we de mogelijkheid om bij de bouw van nieuwe stadsdelen straten en locaties te vernoemen naar hen die slavernij bestreden. Op het gebied van educatie ondersteunen wij de wens om te komen tot een (semi-) permanente locatie of wijze van educatie rond het koloniaal verleden en de Transatlantische slavernij.

Thema's met diversiteitsambassadeurs

De diversiteitsambassadeurs nemen een bijzonder plek in, in ons programma. Als Almeerder, werkzaam op hun specifieke beroepsterrein of als ervaringsdeskundige met affiniteit bij thema's van diversiteit, zijn zij onze voelspriet in onze diverse stad. Gekozen vanuit een breedte van maatschappelijke terreinen vormen zij een representatie van hoe Almere een inclusieve samenleving is en waarin Almere - naar hun deskundigheid - uitnodigender kan zijn voor iedereen om mee te doen. Met de diversiteitsambassadeurs wordt een individueel programma uitgewerkt, waarin een onderwerp wordt onderzocht, geagendeerd, en waarin aan verbetering wordt gewerkt. Het betreft een veelheid van thema's die mogelijk in maandprogramma's zullen worden behandeld, bijvoorbeeld positieve beeldvorming van Almeerse diversiteit, sociale samenhang bij toenemende diversiteit, Pride Almere, etnisch-cultureel gerelateerde vraagstukken in (ouderen)zorg en mantelzorg, en Respectvol omgaan met elkaar in de klas

Thema's LHBTI+ en Inclusie-Agenda

Naast de hier genoemde thema's wordt in het kader van de Uitvoeringsagenda Regenboogbeleid uitvoering gegeven aan lhbtI+ gerelateerde thema's. In het kader van de bestaande Inclusie Agenda worden thema's en acties uitgevoerd die gericht zijn op de inclusieve samenleving, specifiek ten aanzien van mensen met beperkingen.

6 UITVOERINGSLIJNEN

Uit ons vooronderzoek blijkt dat bij nagenoeg alle thema's en vraagstukken behoefte is aan een viertal min of meer gelijke wijzen van uitvoering – uitvoeringslijnen – waarop thema's op de kaart gezet kunnen worden.

We hanteren ze zoveel mogelijk bij alle thema's. De uitvoeringslijnen zijn:

1. Zichtbaarheid en bewustwording
2. Ontmoeting, gesprek en viering
3. Educatie, samen leren en deskundigheidsbevordering
4. Benoemen van interventies, afspraken, en andere wijzen van opvolging

Deze uitvoeringslijnen geven aan *hoe* wij thema's op de kaart zetten. Ze versterken elkaar onderling.

Ze vormen als het ware de gereedschapskist van ons actieprogramma.

Uitvoeringslijn 1: ZICHTBAARHEID EN BEWUSTWORDING

Alle thema's zijn gebaat bij versterking van zichtbaarheid en vergroting van bewustwording van dat thema. Dat kan op allerlei manieren.

Inzet van bestaande organisaties zoals Platform diversiteit Avanti en Bureau Gelijke Behandeling

Avanti Almere geeft op het terrein van diversiteit reeds jaren vorm aan maandprogramma's waarin thema's op de kaart worden gezet middels bijvoorbeeld podcasts, talkshows, verhalen uit de stad, filmavonden en bijeenkomsten. Wij betrekken nadrukkelijk en structureel deze ervaring en functie van Avanti Almere bij de uitvoering van het programma.

Campagnes

Soms vraagt een thema om vergroting van zichtbaarheid en bewustwording middels het inzetten van een campagne. Dat kan bijvoorbeeld het geval zijn bij het vergroten van de meldings- en aangiftebereidheid in geval van discriminatie.

Online zichtbaarheid 'Bij ons in Almere'

De huidige coronacrisis beperkt de mogelijkheden om fysieke ontmoetingen en seminars te organiseren. Zichtbaarheid wordt daarmee steeds vaker zichtbaar online. Met het online zichtbaar maken van diversiteit in brede zin is tijdens de coronacrisis gestart met het online YouTube kanaal 'Bij ons in Almere'. In eerste aanleg als podium waar een breed scala aan Almeerders – daartoe benaderd vanwege hun eigen 'diversiteit' – met vlogs hun leven ten tijde van corona en crisis zichtbaar maakten. Wij bezien de mogelijkheden en wenselijkheid om middels 'Bij ons in Almere' bij alle thema's de online zichtbaarheid te vergroten.

Zichtbaarheid van rolmodellen, aandacht voor groepen

Diversiteit van Almere wordt zichtbaar in de Almeerders zelf. We geloven in de kracht van rolmodellen. Dat begint met hun zichtbaarheid. Bij elk thema zijn rolmodellen te betrekken, bekende of minder bekende Almeerders die wij ondersteunen in zichtbaarheid, om hen zo een podium voor hun verhaal te geven. Soms zetten we groepen centraal. Groepen die nog niet het gevoel hebben dat zij zichzelf niet mogen zijn, denk aan lhbtbi-ers, geven wij extra aandacht en exposure.

Uitvoeringslijn 2: ONTMOETING, GESPREK EN VIERING

Onbekend maakt onbemind. Wij geloven daarom in de kracht van ontmoeting. Dat gebeurt al dagelijks.

Dat zien wij om ons heen wanneer wij bijvoorbeeld op de markt lopen. Een diversiteit aan mensen in een gemoedelijke sfeer met een rijkdom aan culturen. Ontmoeting kan vluchtig en diepgaand, eenmalig en regelmatig zijn. Dit levert mooie relaties tussen mensen op die elkaar eerst niet kenden.

Persoonlijke gesprekken in beeld

Openstaan voor elkaars verhalen van angst, pijn, verdriet, blijdschap en vreugde levert op z'n minst op dat men elkaar begrijpt. Dat is een belangrijke stap om met elkaar samen te leven. Samen met Avanti Almere brengen we deze verhalen in de openbaarheid. Zo blijkt de Surinaams-Nederlandse vrouw van 80 ineens op een zelfde manier liefdesverdriet te kennen als de jonge net verhuisde Amsterdammer.

Dialogo, 'Stadsgesprekken'

Veel thema's lenen zich voor een dialoog of debat in grotere setting, bijvoorbeeld in een 'stadsgesprek' of talkshow. Wij faciliteren dergelijke gesprekken en zullen deze vorm geven wanneer een thema of vraagstuk zich daarvoor leent.

Viering en ontmoeting op bijzondere dagen

Feestdagen en andere bijzondere dagen staan van zichzelf al vaak in het teken van herdenking, herkenning, erkenning, ontmoeting en dialoog. Wij stimuleren activiteiten die tijdens die dagen daarop zijn gericht. Te denken valt aan Internationale Vrouwendag, Keti Koti, 4-5 mei, de iftars tijdens de Ramadan, Chanoeka, Coming-Outdag en Paarse Vrijdag.

Bonding en bridging

In een stad waar groepen, meerderheden in minderheden elkaar nauwelijks meer ontlopen is het zaak om rekening te houden met de verschillen tussen mensen en deze ook zeker niet te ontkennen. 'Bonding' vindt plaats in eigen kring en is nodig om 'bridging' te bewerkstelligen. Je kunt zowel veel plezier, steun en identiteit aan je eigen kring ontnemen terwijl je tegelijkertijd een brug slaat naar een andere groep. De verschillen tussen mensen en culturen hoeven op geen enkele manier ontkend te worden, deze kunnen juist complementair naast elkaar bestaan. Het enige wat nodig is, zijn bruggen. Wij bevorderen ontmoetingen die dergelijke bruggen slaan, in het bijzonder die ontmoetingen die bijdragen aan de interreligieuze dialoog.

Uitvoeringslijn 3: EDUCATIE, SAMEN LEREN EN DESKUNDIGHEIDSBEVORDERING

Deskundigheid bevorderen, samen leren, netwerk

Diversiteit en inclusiviteit gaan over de Almeerse samenleving. We geven er samen vorm aan en leren samen. De gemeente wil een lerende organisatie zijn. We bevorderen bij elk thema de deskundigheid en praten met partijen die bij het thema betrokken zijn. Ook buiten de thema's om blijven we de gesprekken voeren met alle relevante partijen uit de stad. Denk aan Hogeschool Windesheim, Avanti Almere, de politie, Bureau Gelijke Behandeling Flevoland, Roze Almere, COC, Diversity Almere, JAMES (Jongeren Almere met een Stem), Winter Pride, de werkgroep ViP, de gehandicaptenorganisaties, het Breed Overleg +, de rolmodellen uit de stad, maar ook de Almeerders zelf. Deze gesprekken blijven wij voeren. Immers de samenleving is en blijft in beweging.

Netwerk en kennisorganisaties

We werken aan een bestendig netwerk van partijen rond inclusie en diversiteit. Kennis halen wij niet alleen op bij onze inwoners en partners, maar ook bij kennisinstellingen als Movisie, KIS, Diversiteit in Bedrijf, die continu thema's aandragen en kaders produceren waarin wij tot de juiste acties kunnen komen. Wij willen in de periode 2019-2022 blijven leren, het goede daarvan vasthouden en uitdragen. Waar nodig starten we specifieke themagerichte kenniskringen.

De gemeente Almere is aangesloten bij de VNG-commissie Divers en Inclusief.

Onderzoek en monitoring

Waar kennisvergroting door onderzoek nodig is, bevorderen we dit. Wij gaan de deskundigheid en onderzoeksbevindingen van Bureau Gelijke Behandeling en landelijke instituten nauwer betrekken in ons programma. We streven naar een betere monitoring van specifiek ons beleid en van discriminatie en gelijke behandeling in het algemeen.

Seminars, debat, dialoog, talkshows, podcasts

Wij stimuleren de discussie en het debat over diversiteit en de thema's die daarmee samenhangen op allerlei eigentijdse manieren. We doen dit in structurele zin met, vanuit of in afstemming met Avanti Almere, of meer incidenteel/kortdurend met andere organisaties die bij een thema betrokken zijn. Wij betrekken daarnaast wetenschappelijke instituties die kennis en informatie over een thema produceren. Wij halen graag ook inspirerende voorbeelden en sprekers uit andere steden naar Almere. Wij dragen onze successen en kennis in (kracht van) diversiteit uit en streven ernaar daarin een voorbeeld en inspiratie te worden voor andere gemeenten.

Educatie

Onderwijs heeft een belangrijke taak in het aanleren van kernwaarden van onze samenleving. Kernwaarden als gelijkwaardigheid, het niet accepteren van discriminatie of het verwerpen van haat jegens groepen. Ook de bewustwording en kennis van ons gedeelde verleden is van wezenlijk belang voor een onderling begrip. Daarnaast is op deze onderwerpen educatie in (stads)brede zin van grote waarde. Waar mogelijk onderzoek en wij bij de thema's of en zo ja hoe (en voor wie) educatie versterkt dient te worden. Positieve rolmodellen geven een krachtige impuls en zijn belangrijk voor bijvoorbeeld de ontwikkeling van onze jeugd. We leren van rolmodellen en hun voorbeelden, van hun verhalen, waaraan we ons kunnen identificeren. Het maakt ons vertrouwd met 'het andere', de gewone mens achter de zichtbare eigenschap, waarmee negatieve vooroordelen worden voorkomen. Zichtbaarheid van verhalen van Almeerders en het betrekken van rolmodellen en voorbeelden loopt als een rode draad door de activiteiten van ons programma.

Uitvoeringslijn 4: BENOEMEN VAN INTERVENTIES, AFSPRAKEN, EN ANDERE WIJZEN VAN OPVOLGING

Bij het aanpakken van een thema of vraagstuk kan het nodig zijn om vast te leggen of opvolging/actie plaats zou moeten vinden, door wie, en waaruit die opvolging bestaat. We stimuleren dat afspraken worden vastgelegd.

7 MONITORING

Monitor op de effectiviteit van onze inzet in het actieprogramma

Het doel van dit actieprogramma is 'Almere een stad voor en door iedereen'. We brengen met meerdere acties een beweging op gang die daar aan bijdraagt. Bij het vaststellen van de acties leggen we vooraf vast wanneer er gesproken mag worden van succes, van een effectieve interventie. We leggen ook vast hoe we dat gaan volgen. We volgen of de ingezette actie werkt, evalueren vervolgens, en waar nodig zetten we een (betere) vervolgactie in. Dit is de wijze waarop we ons actieprogramma uitvoeren en monitoren. We waken ervoor dat bureaucratie beperkt blijft. Bij het volgen en beoordelen van het resultaat maken we zo mogelijk gebruik van signalen en terugkoppeling vanuit Bureau Gelijke Behandeling en andere betrokkenen die ons kunnen informeren.

Jaarlijkse monitoring

Ons streven is om een jaarlijkse inclusiemonitor op te stellen. Dit is geen algemene monitor, maar een meting van de effectiviteit van de acties uit het programma. Dit doen wij allereerst aan de hand van het jaarverslag van Bureau Gelijke Behandeling, een aantal metingen uit de Almere in de Peiling van de afdeling Onderzoek en Statistiek en de bestaande veiligheidsmonitoring. Deze monitor geeft aan op welke onderwerpen of thema's er extra gesprek moet worden gevoerd, waar we op interveniëren, acties op zetten of beleid op aanpassen. Hierover zullen wij jaarlijks rapporteren richting stad, partners en de raad.

8 PLANNING UITVOERINGSAGENDA

Dit overzicht geeft een globale indruk van de start en looptijd van de diverse uitvoeringslijnen. Een daadwerkelijke agenda/kalender met activiteiten wordt online gecommuniceerd.

ACTIE	UITVOERINGSLIJN	2019	2020	2021	2022
Online platform 'Bij ons in Almere'	Zichtbaarheid		x	x	x
Diversiteitsambassadeurs inzetten	Zichtbaarheid en Educatie	x	x	x	x
Programma ambassadeurs in de praktijk brengen	Zichtbaarheid en Educatie		x	x	x
Organiseren van cursussen en trainingen over weerbaarheid en empowerment gericht op vrouwen, LHBTQ+ en etniciteit.	Educatie		x	x	x
Diversiteitsnetwerk opbouwen, verbinden en onderhouden.	Educatie en Ontmoeting		x	x	x
Kennis ophalen bij kennisinstituten als Movisie, Diversiteit in bedrijf en KIS	Educatie		x	x	x
Webinars, seminars, debatten, dialoog, talkshows en podcasts organiseren over verschillende thema's van diversiteit	Educatie		x	x	x
Onderzoek en monitoring	Educatie		x	x	x
Organiseren van Diversity Cafés om verschillende thema's bespreekbaar te maken	Educatie en Ontmoeting		x	x	x
Aansluiten waar nodig bij landelijke initiatieven en ontwikkelingen	Educatie, Zichtbaarheid en Ontmoeting		x	x	x
Aansluiten bij de VNG commissie Divers en inclusief	Educatie, Zichtbaarheid en Ontmoeting	x	x	x	x
Viering regenboogmaand, Coming out dag, Paarse vrijdag en Winter Pride	Viering	x	x	x	x
Viering Ketu Koti	Viering	x	x	x	x
Viering Internationale Vrouwendag	Viering	x	x	x	x
Viering 4 en 5 mei	Viering		x	x	x
Thema's bestrijding discriminatie	Educatie en Zichtbaarheid		x	x	x
Vrouwenemancipatie	Educatie, Zichtbaarheid en Ontmoeting		x	x	x
Communicatiestrategie	Zichtbaarheid		x	x	x
Aansluiting bij interne afdelingen zoals; straatintimidatie, sport en veiligheid	Educatie, Zichtbaarheid en Ontmoeting		x	x	x
Aansluiten bij de week van Respect voor voorlichting	Educatie	x	x	x	x
Documentaire 'de oversteek'	Zichtbaarheid en Educatie		x	x	x
Het gebruik maken van Sociale media	Educatie, Zichtbaarheid en Ontmoeting		x	x	x

9 BEGROTING

200K diversiteitsmiddelen o.b.v. coalitieakkoord onderverdeeld	2020	2021	2022	2023
<i>Globaal. Precieze onderverdeling kan wijzigen, uitvoeringslijnen kunnen overlappen</i>				
diversiteitsmanager	€ 90.000	€ 90.000	€ 90.000	€ 90.000
HRM: diversiteit en inclusie	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
Uitvoeringslijn 1 Zichtbaarheid	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
Uitvoeringslijn 2 Ontmoeting, gesprek en viering	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000
Uitvoeringslijn 3 Educatie	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000
totaal	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000
Reguliere subsidies				
<i>Onder voorbehoud van vaststelling programmabegroting en beleidswijzigingen en exclusief mogelijke loonprijscompensatie</i>				
subsidie Avanti	€ 182.500	€ 182.500	€ 182.500	€ 182.500
subsidie Bureau Gelijke Behandeling Flevoland	€ 161.500	€ 161.500	€ 161.500	€ 161.500
subsidie ocw uitvoering meerjarenplan lhbt+	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	
totaal	€ 364.000	€ 364.000	€ 364.000	€ 344.000

Gemeente Almere

